

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E - d)

Logică, argumentare și comunicare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Termenii *elev* și *tânăr* se află în raport de:
 - a. identitate
 - b. încrucișare
 - c. ordonare
 - d. opoziție
2. Nu pot fi adevărate, dar pot fi false în același timp și sub același raport, propozițiile:
 - a. *Toți delfinii sunt mamifere* și *Unii delfini nu sunt mamifere*
 - b. *Unii oameni sunt artiști* și *Unii oameni nu sunt artiști*
 - c. *Toți elevii sunt prezenți* și *Niciun elev nu este prezent*
 - d. *Unele probleme sunt dificile* și *Toate problemele sunt dificile*
3. Predicatul logic al propoziției “Câțiva elevi sunt interesați de ceea ce se întâmplă” este:
 - a. interesați de ceea ce se întâmplă
 - b. sunt
 - c. sunt interesați
 - d. câțiva elevi
4. O propoziție particulară negativă este propoziția:
 - a. Mulți copaci sunt înfloriți
 - b. Cine sapă groapa altuia cade singur în ea
 - c. Unii oameni sunt artiști
 - d. Numai unii elevi nu sunt prezenți la ore
5. Din adevărul propoziției SeP se poate deduce falsitatea propoziției SiP, în baza raportului logic de:
 - a. subalternare
 - b. contradicție
 - c. subcontrarietate
 - d. contrarietate
6. Supraalterna propoziției „Unele silogisme sunt valide” este propoziția:
 - a. Niciun silogism nu este valid
 - b. Cel puțin un silogism nu este valid
 - c. Toate silogismele sunt valide
 - d. Unele silogisme nu sunt valide

18 puncte

B. Fie următoarele două moduri silogistice: *eio-1*, *iai-4*.

a) Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

b) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea oricăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Toate problemele sunt rezolvabile.*
2. *Unii oameni sunt vegetarieni.*
3. *Unele forme logice nu sunt raționamente.*
4. *Nicio persoană melancolică nu este comunicativă.*

A. Precizați formula propoziției 2. **4 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, subalterna propoziției 1 și contradictoria propoziției 3. **6 puncte**

C. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 2 și 4, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **10 puncte**

D. Explicați succint de ce propoziția 3 nu se convertește corect. **6 puncte**

E. Reprezentați prin metoda diagramelor Euler propoziția categorică 1. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Definiți conceptul de *argumentare*. **4 puncte**

2. Menționați trei elemente din structura unei demonstrații. **6 puncte**

3. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția "*Unele bijuterii nu sunt scumpe*". **10 puncte**

4. Fie următoarea definiție:

Dealul este o formă de relief care nu este nici munte, nici câmpie.

a. Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**

b. Enunțați două reguli de corectitudine a definirii, diferite de regula de la punctul a. și construiți, pentru fiecare dintre acestea, câte o definiție care să le încalce. **8 puncte**